

Forfalskerne

Et bestillingsarbejde

Af Bo Torp Pedersen

En lurvet klædt mand går ind i det berømte Hôtel de Paris i Monaco, verdens mest celebre casino. Hans lille kuffert er fuld af pengesedler. De fleste sikrer han i hotellets boks, nogle bruger han på at smukkesere sig, og om aftenen begynder han så at spille. Men det er så som så med fornøjelsen, og filmen springer da tilbage i tid for at fortælle sin hovedhistorie om denne Salomon Sorowitsch, en berygtet spiller og falskmøntner, som – under Anden Verdenskrig – sammen med andre jødiske og ikke-ariske 'eksperter' blev installeret i en særlig luksus-afdeling af en koncentrationslejr for at udvikle produktionen af falske Pund- og Dollarsedler, som Nazityskland i krigens sidste år ville bruge til at underminere hhv. det engelske og amerikanske samfund.

Salomon, kaldet Sally, er som menneske en overlever-type, der vil gå langt for at slippe levende ud af denne 'fælde'. Nogle af hans 'kolleger' har sværere ved at påtage sig en opgave til hjælp for det modbydelige og morderiske regime, som har udryddet deres slægtninge og venner. Sally driver sit eget 'spil' med officeren Herzog, der også er en overlever-type, men unægtelig en mere fej af slagsen. Fangerne forsøger at forsinke projektet i håb om at forlænge deres egen levetid.

Filmen bygger på autentiske hændelser, som er beskrevet i slovakken Adolf Burgers erindringsbog "Des Teufels Werkstatt". Blandt de mange forfalskningsarbejder har den østrigsk fødte filminstruktør Stefan Ruzowitzky udvalgt "Unternehmen Bernhard", der som sagt skulle have destabiliseret de internationale finansmarkeder, i særdeleshed England og USA, og har altså valgt Salomon Sorowitsch som hovedperson, mens Adolf Burger figurerer som én af dem i den lille flok, der har størst moralske og politiske kvaler ved projektet.

Ofte fungerer henvisningen til autentiske hændelser som en slags reklame og tilsigtet kvalitetsstempel på en spillefilm. Tilskuerne skal gøres opmærksom på, at det er ganske vist skuespillere og en form for konstruktion/rekonstruktion, vi ser, men det er altså meget tæt på virkeligheden. En films stof kan imidlertid have nok så megen autenticitet: Hvis filmen skal virke overbevisende og vedkommende på os, skal den fungere som fortælling og 'skuespil'. Personligt oplever jeg "Forfalskerne" som en mislykket film. Dens personskildring og moralske dilemma virker overfladisk; dens 'hvem snyder hvem'-historie forekommer mig mere at være en glat konstruktion end et stærkt vidnesbyrd.

Der er gode detaljer og elementer i "Forfalskerne", men filmen har som helhed slet ikke den vedkommende karakter og – jeg har nær sagt – påtrængenhed, som så mange af de andre nye tyske film om Anden Verdenskrig har. Det er ingen 'nødvendig' film, og den nævnte rammehistorie fra Monaco giver heller ikke nogen uddybning af hovedhistorien og dens historicitet, men antyder snarere den tidløse og lidt banale 'evige spiller'-intrige.

Filmfakta

Die Fälscher - Tyskland 2007 - instr. og manus: Stefan Ruzowitzky (efter bog af Adolf Burger) – Medv.: Karl Markovics (Salomon Sorowitsch), August Diehl (Adolf Burger), Devid Striesow (Friedrich Herzog), Martin Brambach (Holst), August Zirner (Dr. Klinger), Veit Stübner (Atze), Sebastian Urzendowsky (Kolja Karloff), Andreas Schmidt (Zilinski), Tilo Prückner (Dr. Viktor Hahn), Lenn Kudrjawizki (Loszek), Marie Bäumer (Aglaja) - 98 min. - Biografpremiere d. 5/10 2007 og på DVD d. 17/6 2008 - Udlejning / pressefotos © Nordisk Film - Tilladt for børn over 15 år

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=6757&area=2>

<http://www.philm.dk/default.asp?CallParam=visfilm&IdParam=2584>

<http://www.theguardian.com/film/2007/oct/14/worldcinema.drama>

<http://www.nytimes.com/2008/02/22/movies/22coun.html>